

(učení napodobováním); mohou se naučit demonstrovanou činnost (napodobování).

Název přednášky Bobbi Low zněl *The Evolution of Human Sex Differences, and how this affects Women's Lives Today*. Přednáška se zabývala evolučními odlišnostmi mužů a žen, jejich sociálním postavením v průběhu historie a vlivem tohoto postavení na rozmnožovací schopnosti a možnosti u mužů a žen. Lidské bytosti jsou podle Bobbi Low výsledkem vlivů svého živočišného původu, přirozeného výběru a historického směřování. V průběhu celé přednášky byl člověk chápán jako savce, primát, jehož základní pudy se v mnohém neliší od kolegů z živočišné říše. Stejně jako oni, člověk se snaží zejména sehnat potravu, přežít a rozmnožovat se. Ačkoli má člověk mnohé znaky s primáty společné, v některých bodech se jeho sexualita a rozmnožovací možnosti od primátů liší. Dívky sice pohlavně mohou dospívat už kolem osmého roku, podobně jako samice primátů, se sexuálním životem však začínají podstatně později, až kolem patnácti let. Ženy jsou těhotné déle než samice primátů, naše děti jsou asi o 38 procent větší než např. malí šimpanzi, děti jsou na nás déle závislé, a také náš život je podstatně delší než život většiny primátů. Dalším podstatným rozdílem je, že lidé většinou své rozmnožování plánují – v moderních společnostech je běžné, že zejména ženy své mateřství odsouvají do pozdějšího věku. To souvisí s jednoduchým pravidlem živočišné říše, kdy je třeba rozmnožovat se tím dříve a tím více, čím je život nejistější. Lidé v moderních společnostech, kteří si dokázali vytvořit poměrně stabilní životní podmínky, mají život poměrně jistý, a tak si mohou dovolit s dětmi počkat. V průběhu dějin vycházela rozmnožovací tak-

tika většinou z požadavku bohatství – tak aby byli rodiče schopni udržet naživu co největší počet potomků. V dnešní době, kdy jsme si vytvořili životní podmínky pro savce spíše netypické, mnoho přirozených pudů ustupuje do pozadí, jak to vidíme např. na ženách, které mateřství odkládají a někdy se ho dokonce vzdávají. V zásadě je však naše rozmnožovací taktika stále ve shodě s přirozenými zákonitostmi rozmnožování – čím větší materiální zaopatření a čím více času na výchovu dětí máme, tím více dětí si pořizujeme. Odsouvání mateřství je pak důsledek přirozené úvahy, že pokud máme před sebou dlouhý život, nemusíme s mateřstvím spěchat.

Podle ohlasů zaujali studenty svými přednáškami všichni lektori. Po ukončení letní školy jsme pro zahraniční lektory zorganizovali exkurzi na Pražský hrad a několik výletů po Praze. Počasí nám přálo, všichni byli spokojeni. Doufáme, že tyto letní školy budou i nadále na naší fakultě pokračovat a stanou dlouhodobou a přínosnou tradicí.

Marina Vančatová

Česko-bulharské kolokvium 2005 (23. a 24. května 2005 na půdě Filosofické fakulty UK v Praze)

Akce vznikla za spolupráce Ústavu slavistických a východoevropských studií FF UK v Praze a Filologické fakulty Plovdivské univerzity Paisije Chilendarského a za podpory Velvyslanectví Bulharské republiky v ČR a Bulharského kulturního institutu v Praze. Doprovodnými akcemi česko-bulharského kolokvia byla jednak výstava

Dílo Cyrila a Metoděje v Bulharsku organizovaná Cyrilometodějským vědeckým střediskem při Bulharské akademii věd a Bulharským kulturním institutem v Praze, jednak výstava publikací sofijského Cyrilometodějského vědeckého střediska při bulharské akademii věd. Obě dvě doprovodné akce se uskutečnily rovněž na půdě hlavní budovy Filozofické fakulty.

Po slavnostním zahájení v první den konání kolokvia následovalo plenární zasedání, na kterém vystoupila nejdříve Doc. PhDr. Hana Gladková, Csc. se svým příspěvkem *Neuralgické body jazykové praxe aneb o spisovném jazyce v psané a mluvené formě (česko-bulharské srovnání)*. Na doc. Gladkovou navázal zástupce Plovdivské univerzity Paisije Chilendarského prof. Ivan Kucarov příspěvkem *Slavjanski častici i narečija za izrazjavane na konkluziv i preizkanost*. S historickým tématem s názvem *Výsledky a úkoly česko-bulharské spolupráce na poli historické vědy* se prezentoval prof. PhDr. Jan Rychlík, Dr.Sc. a plenární zasedání uzavřela prof. Valeri Stefanova (Sofijská univerzita Svatého Klimenta Ochridského) svým příspěvkem *Vazmožnata Odiseja i nevazmožnata Itaka*.

Odpolední program byl rozdělen do několika paralelně probíhajících sekcí. Každá sekce se kládala ze dvou bloků, přičemž po každém bloku následovala diskuse a krátká přestávka. V klasickém rozvržení se jednalo o sekci jazykovou, již předsedal Ivan Čobanov a Albena Angelova, sekci literárněvědnou, s předsedajícími Žoržetou Čolakovou a Markem Příhodou, a jako novinka byla zavedena sekce věnovaná folklóru, etnologii a kulturologii (předsedající: Bohuslav Šalanda, Katja Michajlova): jejím cílem bylo umožnit komunikaci mezi badateli odlišných společenskovedních disciplín, kteří

se zabývají tématy souvisejícími s Bulharskem či česko-bulharskými vztahy.

Dopolední program druhého dne konference zahrnoval již pouze lingvistickou a literárněvědnou sekci, odpoledne byl na programu kulatý stůl, jehož leitmotivem byla spolupráce v oblasti vzdělávání a humanitních věd mezi Bulharskem a Českou republikou a úvahy nad dalšími konferencemi a konkrétními akcemi za spolupráce akademických pracovišť obou zemí. U příležitosti svátku svatého Cyrila a Metoděje uspořádalo Velvyslanectví Bulharské republiky v Praze následující den slavnostní koktejl, na nějž byli účastníci kolokvia pozváni.

Česko-bulharské kolokvium si kladlo za cíl navázat na dlouhou tradici vzájemných česko-bulharských vztahů a umožnit další kooperaci v akademické sféře, zahrnující publikace, konference, výměny studentů či stipendijní pobyty. Vzhledem k poměrně hojně účasti zástupců několika českých i bulharských univerzit a dalších akademických pracovišť (kromě pořádajících univerzit se akce účastnili například zástupci Sofijské univerzity Svatého Klimenta Ochridského, Cyrilometodějského vědeckého střediska při Bulharské akademii věd v Sofii, Institutu pro folklor při Bulharské akademii věd, Institutu pro bulharský jazyk při Bulharské akademii věd, Šumenské univerzity Svatého Konstantina Preslavského, Univerzity v Pardubicích, Fakulty humanitních studií UK v Praze, Filozofické fakulty ZČU v Plzni, Slovanského ústavu AV ČR v Praze, Etnologického ústavu AV ČR, Ústavu pro jazyk český při AV ČR a Masarykovy univerzity v Brně) se dá říci, že se tento záměr podařilo naplnit.

Lenka Budilová, Marek Jakoubek